

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

17.07.2021, Nr. 9

Pētniecības projekts Nr. 1.2.1.1/18/A/004 „Modelēšanas instrumentu un rekomendāciju izstrādāšana siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisiju mazināšanai mežaudzēs uz auglīgām organiskām augsnēm” (P11)

Devītajā starpposmā pabeigtas gāzu analīzes visos izmēģinājumu objektos, kā arī pabeigtas iepriekšējā pārskata periodā ievākto ūdens paraugu analīzes, tajā skaitā gruntsūdens līmeņa, izšķīdušā skābekļa satura un augsnes temperatūras mērījumi; kā arī veiktas ūdens ķīmiskā sastāva (NH_4 , NO_3 , P, K, Ca, Mg, elektrovadītspējas, DOC) no 3 parauglaukumiem. Uzsākta 2 gadu laikā iegūto analīžu rezultātu integrēšana gāzu apmaiņas vienādojumos, kas raksturo SEG emisijas no augsnes, atkarībā no oglekļa ieneses, gruntsūdens līmeņa, valdošās koku sugas, augsnes temperatūras un gruntsūdens līmeņa. Oglekļa ieneses raksturošanai, balstoties uz literatūras datiem, izstrādāti vienādojumi, kas raksturo oglekļa ienesi augsnē ar nobirām, zemsedzes augu atliekām un sīksaknēm (eglei, priedei un bērzam, citām lapkoku sugām izmantoti bērza vienādojumi). Modelis SEG bilances aprēķināšanai papildināts ar oglekļa ieneses rādītājiem. Aprēķins veikts eglei Kp un Db meža tipiēm, tajā skaitā izlases cirtei egles audzē un, ienesot koksnes pelnus egles audzē 10 gadus pirms galvenās cirtes. Uzsākta rekomendāciju izstrādāšana SEG emisiju mazināšanai, apsaimniekojot kūdreņus un purvaiņus un dažādu apsaimniekošanas scenāriju ietekmes novērtēšanai.

Pētījuma 9. posmā uzsākta rekomendāciju sagatavošana organisko augšņu apsaimniekošanai, izveidojot vairākus scenārijus, kas ietver SEG emisiju un oglekļa aprites aprēķinus. Pētījuma rezultāti prezentēti SEG inventarizācijas sapulcē, uzsākot diskusiju par SEG emisiju no purvaiņu augsnēm iekļaušanu SEG inventarizācijā. Turpinās iespējamo risku izvērtējumus, ņemot vērā, ka klimatneitralitātes mērķu noteikšanā ir mainījusies pieeja un jaunu emisiju uzrādīšana var būtiski ietekmēt valsts iespējas izpildīt jaunās saistības.